Trecutul roșu al lui Radu Beligan. Securitatea l-a trimis pe maestru în Franța pe urmele lui Eugen Ionescu VIDEO

Mariana Iancu

18 live

Publicat: 14.12.2023 16:46

Maestrul Radu Beligan, care a intrat în Cartea Recordurilor ca fiind cel mai longeviv actor în activitate, are un trecut marcat de carnetul de partid comunist.

Radu Beligan s-a născut la 14 decembrie 1918, în satul Gălbeni, judeţul Bacău. „*M-am născut odată cu România cea mare şi sunt legat ombilical de ea. Nicio tentaţie, şi vă închipuiţi că au fost deajuns de multe, nu a reuşit să mă smulgă mai mult de două săptămâni de ea. Îi mulţumesc lui Dumnezeu şi-L rog fierbinte să aibă grijă de România. Vă mulţumesc, doamnelor, domnişoarelor şi domnilor. Am călătorit frumos împreună. Dacă viaţa e o călătorie scurtă, să o facem la clasa I*", spunea Radu Beligan despre ţară, în 2011, cu prilejul aniversării a 93 de ani.

În 2013, maestrul a intrat în Cartea Recordurilor ca fiind cel mai longeviv actor în activitate.

Radu Beligan Arhivă Adevărul

A debutat în teatru la vârsta de 20 de ani, în spectacolul ''Crimă şi pedeapsă'', după Dostoievski. În primii ani ai carierei de actor a jucat la Teatrul ''Regina Maria'' (1937-1938), la ''Uranus'' (1938-1939), la Teatrul din Sărindar, la Grădina ''C.A. Rosetti'', la Teatrul ''Tudor Muşatescu'', la Majestic, la Savoy, la Teatrul ''Comedia'', la Teatrul Municipal. În 1945, a ajuns pentru prima dată la Teatrul Naţional din Bucureşti al cărui director avea să fie între anii 1969-1990. În 1961, a înfiinţat Teatrul de Comedie, fiind directorul acestuia timp de opt ani (1961-1969). La 5 ianuarie 1961 a fost prezentat publicului primul spectacol al acestui teatru - ''Celebrul 702'' de Alexandru Mirodan, în regia semnată de Moni Ghelerter, cu maestrul Beligan în rolul principal.

Pe această scenă, actorul a mai interpretat roluri în spectacole precum ''Şeful sectorului suflete'' de Alexandru Mirodan (1963), ''Rinocerii'' de Eugene Ionesco (1964), ''Capul de răţoi'' de George Ciprian (1966), ''Opinia Publică'' de Aurel Baranga (1967), ''Ucigaş fără simbrie'' de Eugene Ionesco (1968). De-a lungul carierei de aproape opt decenii, a realizat peste 80 de roluri în teatru şi 30 în filme, celebre rămânând rolurile: Rică Venturiano din "O noapte furtunoasă", Agamiţă Dandanache din "O scrisoare pierdută", Catindatul din "D'ale carnavalului" de I.L.

Goldoni, Antonio Salieri din "Amadeus" de Peter Schaffer sau Guilelmo din "Numele trandafirului" de Umberto Eco".

Radu Beligan a avut o bogată activitate şi în emisiunile de radio şi de televiziune. Primul său rol în film a fost Rică Venturiano din ''O noapte furtunoasă'', în regia lui Jean Georgescu (1943), iar ultimul rol din cinematografie a fost cel din ''După-amiaza unui torţionar'', în regia lui Lucian Pintilie (2001). Din filmografia marelui actor mai amintim: "Lanţul slăbiciunilor" (1952), "Directorul nostru" (1960), "Castelanii" (1966), "Tată de duminică" (1975), "Aurel Vlaicu" (1977), "Horea" (1984), "Trahir" (1992), potrivit volumului "1234 cineaşti români" (Editura Ştiinţifică, în 1996). Talentul regizoral al maestrului s-a remarcat în piese de teatru ca ''Egoistul" de Jean Anouilh, ''De partea cui eşti?" de Ronald Harwood, ''O scrisoare pierdută" de I.L. Caragiale, ''Poveste din Irkutsk" de Aleksei Arbuzov, ''Sălbaticii" de Serghei Mihailovici Mihalkov, ''Doctor fără voie" de Moliere (co-regie cu Sică Alexandrescu), ''Străini în noapte" de Eric Assous, conform Agerpres.

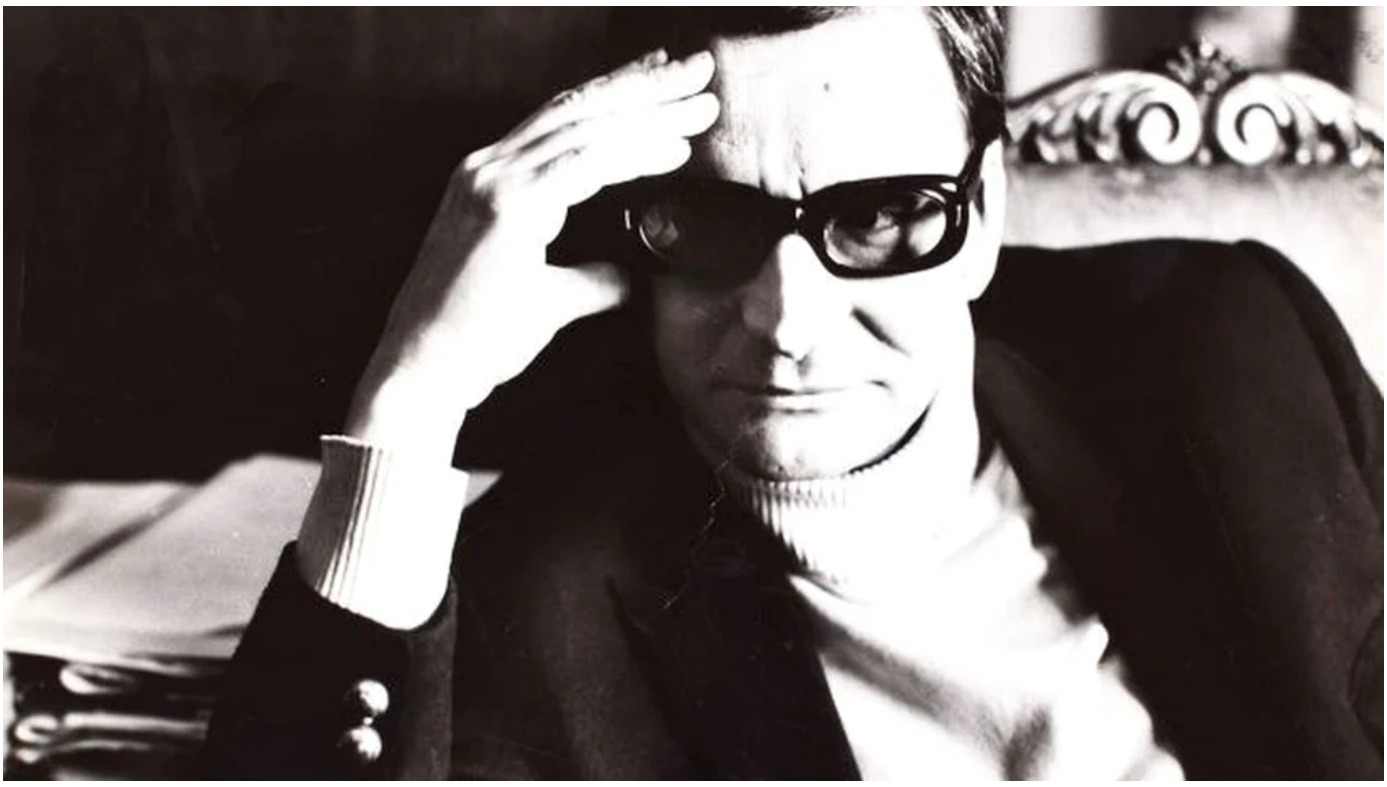

Radu Beligan Arhivă Adevărul

Romaniei) a reprezentat „o cotitură decisivă" pentru viaţa sa, dar şi pentru cea a teatrului românesc- căci cariera artistică a lui Beligan şi cea politică aveau să meargă în tandem.

Astfel, în 1961, actorul devenea deputat al Marii Adunări Naţionale şi director al Teatrului de Comedie din Bucureşti. Opt ani mai târziu, se petrecea un nou slt: devenea membru al Comitetului Central şi devenea directorul Teatrului Naţional din Bucureşti, funcţii pe care avea să le păstreze până la prăbuşirea regimului comunist.

Trimis pe urmele lui Eugen Ionescu

Conform cercetărilor CNSAS, Radu Beligan a fost trimis în Franța ca să-l convingă pe Eugen Ionescu, stabilit la Paris, după ce primise o condamnare în țară pentru ofensă adusă națiunii, să se întoarcă în țară.

Pentru îndeplinirea acestui plan, Securitatea s-a orientat în primul rând asupra legăturilor şi cunoştinţelor pe care Eugen Ionescu le avea în ţară, în rândul personalităţilor lumii culturale şi ştiinţifice: Radu Beligan, Tudor Vianu, pictorul Petre Dumitrescu ş.a.

Direcţia a III-a a Securităţii confirma, în mai 1964, că Tudor Vianu primise deja sarcină pe linie oficială (pe linie de partid) de a-l contacta pe Eugen Ionescu şi de a-l invita în ţară. La fel se procedase şi cu Radu Beligan care, cu prilejul punerii în scenă a piesei Rinocerii, l-a invitat pe autor în ţară. Acesta a declinat însă de fiecare dată invitaţiile, invocând faptul că ar fi bolnav şi obosit, dând asigurări că va veni totuşi îndată ce-i va fi posibil, scrie Liviu Ţăranu în „Contribuţii la o biografie: Eugen Ionescu în dosarele Securităţii".

Citeşte şi: „Din culisele cinematografiei". Saga lui Ion Iancovescu: scos din scenă de comunişti, a făcut istorie în film

Ca urmare a planului pus la cale de Securitate, Tudor Vianu şi Radu Beligan (convinşi pe linie oficială de către şefii direcţiilor de cultură de care aparţineau) l-au întâlnit sau i-au scris în repetate rânduri lui Eugen Ionescu transmiţându-i invitaţia de a vizita ţara.

Autorul parizian nu s-a declarat împotrivă, dar a început să evite contactele cu cei doi. La una din vizitele făcute la Paris, Radu Beligan a fost primit de soţia lui Eugen Ionescu, care i-a declarat că soţul ar fi venit în vizită în România însă ziarul „Le Figaro" a publicat un articol în care se arăta că Eugen Ionescu, cetăţean francez, cochetează cu comuniştii din România şi se lasă flatat de faptul că piesa lui

cu autorităţile franceze ca urmare a vizitei dramaturgului în România, acesta să fie invitat oficial de către MAE român prin ministerul similar francez.

Pe o altă linie, înainte de plecarea, în turneu, în Franţa, un ofiţer al Securităţii l-a contactat pe directorul Teatrului de comedie, Radu Beligan, arătându-i acestuia interesul pentru aducerea în ţară, în vizită, a lui Eugen Ionescu. Lui Radu Beligan i s-a cerut să explice, la Paris, că turiştilor de origine română care vizitau România nu li se fac nici un fel de şicane şi nici nu sunt arestaţi aşa cum susţineau unele figuri importante ale exilului. Iar Eugen Ionescu nu avea de ce să se teamă, deoarece piesele lui erau jucate pe multe scene în ţară, fiind recunoscut ca o personalitate de primă mărime a culturii româneşti.

De asemenea, Radu Beligan era îndemnat, el şi ansamblul pe care îl conducea în Franţa, să nu-i respingă pe eventualii „fugari", români din exil, care ar fi venit la spectacolele Teatrului de comedie, ci să le explice realizările din ţară ale regimului.

După turneu, la întoarcerea de la Paris, Radu Beligan a fost nevoit să aibă o altă întrevedere cu Victor Hoştiuc, şef serviciu în cadrul DIE, şi să relateze cum a decurs întâlnirea cu Eugen Ionescu: ajungând la Paris, l-a sunat pe dramaturg, însă nu l-a găsit. În ziua spectacolului a sunat din nou. În ambele cazuri i-a răspuns fiica acestuia, Marie-France, care i-a spus lui Radu Beligan că nu ştie dacă tatăl ei va

cauză a venit la spectacol exact în momentul ridicării cortinei, actorii aflând imediat însă de sosirea lui. În loja în care se afla, chiar înainte de încheierea spectacolului, Eugen Ionescu s-a ridicat în picioare şi a strigat: „Bravo Beligan". A început să aplaude zgomotos înaintea celorlalţi spectatori. Apoi a mers pe scenă şi l-a îmbrăţişat, sărutându-l pe Radu Beligan.

„La masa ce a urmat la locuinţa dramaturgului, care a durat până a doua zi la patru dimineaţa, referindu-se la piesa Rinocerii a relatat (de faţă fiind şi critici literari francezi) că piesa se referă la evenimente din România interbelică. Ulterior a detaliat, spunând că piesa se referă la legionari, în special la molima legionară care i-a cuprins pe intelectualii din jurul său, precizând că dialogul din actul III, dintre Berenger şi Jean, are la bază o discuţie autentică dintre Eugen Ionescu şi Horia Stamatu purtată în ţară, înainte de anul 1938", scrie Liviu Țăranu.

În timpul turneului, Radu Beligan s-a mai întâlnit încă de două ori cu Eugen Ionescu, într-o vilă din apropierea Parisului, fiind invitat împreună cu Eugen Jebeleanu de fratele lui Mihail Sebastian. Cu aceste ocazii, Eugen Ionescu s-a interesat cu lux de amănunte despre situaţia din ţară (construcţii noi, nivel de trai, atmosferă). Şi-a reamintit episoade din tinereţe, din armată, a cântat cântece

nici în anii următori.

Radu Beligan Arhivă Adevărul

Citeşte şi: Fals jurnal de ieri şi de azi. Un program de Teatru Naţional

Gheorghe Dinică i-a cerut demisia lui Radu Beligan

După căderea comunismului, lui Radu Beligan i-a fost cerută demisia. În anul 1990, Gheorghe Dinică împreună cu un grup de actori ai Teatrului Naţional cereau demisia acestuia la ministerul Culturii, unde Andrei Pleşu deţinea atunci portofoliul.

Ani mai târziu, în 2014, actorul îşi exprima susţinerea faţă de Victor Ponta, candidatul PSD la alegerile prezidenţiale, pe care îl descria „tânăr şi energic". La acel moment, Andrei Pleşu i-a adresat o scrisoare deschisă, în care îi spunea că întregul eşafodaj al admiraţiei sale pentru actor se fisurase.

„Stimate maestre, Eram încă un fraged licean, cînd vă admiram pentru talentul dumneavoastră. Simţeam că nu era vorba de o simplă înzestrare, de un dar al naturii, ci şi de inteligenţă, cultură, subtilitate. Mai tîrziu, cînd am avut plăcerea să vă întîlnesc, toate presupunerile şi aşteptările mele au fost confirmate.

Am descoperit umorul dumneavoastră, anvergura intelectuală a viziunii dumneavoastră despre lume şi despre meseria cu care, decenii întregi, v-aţi identificat pînă la contopire. Simpatia mea pentru dumneavoastră m-a ajutat, adesea, să trec cu vederea numeroasele pagini omagiale, dedicate unui şef de stat care, în opinia majorităţii românilor (care, de altfel, l-au şi evacuat), nu le merita. Ceea ce mă frapa, totuşi, era „îndemînarea" cu care le scriaţi. Nu aveaţi aerul că executaţi, ca alţii, o oarecare piruetă formală, o mică dedicaţie de circumstanţă. Puneaţi, în declaraţiile dumneavoastră, aceeaşi „originalitate", acelaşi convingător patos al expresiei, aceeaşi „autenticitate", pe care le foloseaţi şi pe scenă. Nu erau textele unui docil funcţionar de stat, erau „texte Beligan", texte purtînd amprenta personalităţii dumneavoastră".

Citeşte şi: Drama trăită de Ştefan Radof în tinereţe, condamnat la muncă silnică: „Mi-au ieşit primele fire de păr alb“ VIDEO

Mariana Iancu

Citește mai multe despre: securitate actor andrei plesu

MAGAZIN

18 live

Top articole

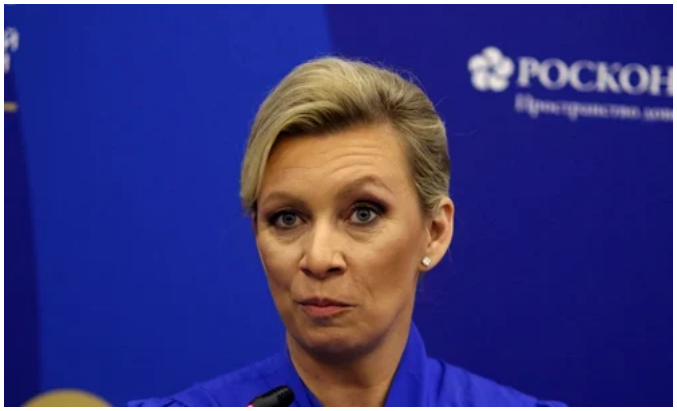

Moscova ameninţă România. Cum ar trebui să reacţionăm: „Putin vrea să demonstreze propriului popor cât de puternică este Rusia“ 32

EVENIMENTE 32

Iarna se întoarce în forţă: vin ninsorile şi frigul. Când scăpăm de valul de aer polar, unde va ploua abundent 3

METEO 3

Locuri şi lucruri pe care nu le ştiai despre Iaşi, dar care te vor uimi. Imagini superbe din capitala Moldovei

3

3

Calea ferată dispărută, din Munţii Metaliferi. Ceauşescu a inaugurat-o după cinci decenii de lucrări VIDEO

2

HUNEDOARA 2

Mâna lungă a politicului, resimţită şi pe firul angajărilor din spitale

4

4

Vasile Stîngă, îngrozit de prăbuşirea handbalului: Cauzele eşecului, explicate ca la carte EXCLUSIV

1

SPORT 1

Partenerii noştri

Notele Securităţii care descriu peisajul regretat de români: „La alimentare nimic. Lipsesc toate, pantofi,...

DIGI24.RO

De ce nu doboară armata dronele ruseşti care intră pe teritoriul României. Cea căzută lângă Grindu a fost...

STIRILEPROTV.RO

Afacerea cu care o româncă a dat lovitura în inima Parisului. Românii stabiliţi în Franţa, de-a dreptul...

OBSERVATORNEWS.RO

Pentru un cui, patronii Dedeman plătesc peste 20.000 de euro unei femei. Ce s-a întâmplat în parcarea...

ZIARE.COM

New York Times: Europa se îndreaptă spre ceva de neimaginat

DIGI24.RO

Primeşti sau nu amendă dacă depăşeşti o căruţă pe linie continuă. Mulţi şoferi nu ştiu

PLAYTECH.RO

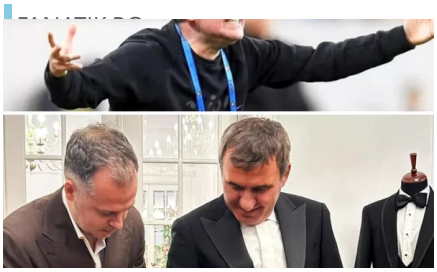

Hagi, costum de lux personalizat: „Rafinament în cel mai mic detaliu". A acceptat să fie pozat

PLAYSPORT.RO

În Bucureşti au apărut noi benzi unice de circulaţie pentru transportul public. Câţi metri poţi conduce pe...

ANTENA3.RO

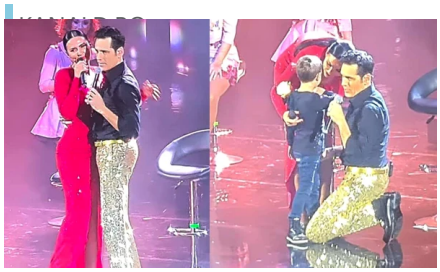

Fiul Laviniei Pîrva şi al lui Ştefan Bănică Jr. a dat buzna pe scenă. Alexandru nu a ţinut cont că este în public ...

WOWBIZ.RO

L-a vizitat pe Michael Schumacher şi a folosit un singur cuvânt pentru a-i descrie starea actuală

DIGISPORT.RO

BOALA teribilă de care a suferit Iulia Albu. Nu a vrut să ştie nici măcar familia ei. A ţinut totul secret. A mers în Turc...

RC

AUSTRIA CUTREMURĂ toată Europa! Este şantaj la nivel înalt. Condiţia nu se negociază

CAPITAL.RO

„Încrederea îmi este zdruncinată!" » Pentru prima dată, Halep a vorbit public despre implicarea lui...

FOTO. Imagini hot cu româ[illegible] care s-a iubit cu italieni faimoşi şi care a dat lovitura carierei!

Fiica cea mică a Anamariei Prodan şi-a făcut mama să plângă! Momentul în care Sarah Dumitrescu şi-a...

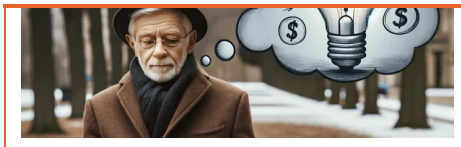

Ce este înşelătoria de tip "Money Mule" de pe Whatsapp şi alte reţele sociale

ACTUALITATE.NET

O doctoriță din Petroșani, ucisă chiar în cabinet de iubitul venit din Irlanda

AC

pentru activităţile economice care cresc eficienţa...

Guvernul a aprobat joi noapte un proiect de ordonanță de urgență prin care s-a aprobat sprijinul financiar pentru activitățile...

ECONOMIE 11:24

Le Figaro îi face portretul Dianei Şoşoacă: „Vulgară, agresivă, ofensatoare. O...

Cotidianul francez Le Figaro îi face un portret Dianei Șoșoacă, în contextul în care aceasta se poziționează pe primele locuri în ceea ce...

POLITICĂ 11:20

Xi Jinping promite o mai mare deschidere către companiile americane....

Președintele chinez, Xi Jinping, a transmis un mesaj de deschidere și oportunități pentru companiile americane într-...

CHINA 11:18

Digitalizarea României începe în 2024. Sunt vizate sistemele electronice de...

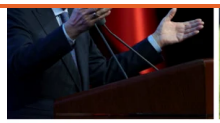

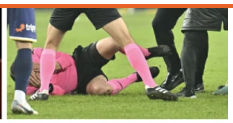

Pus la zid de preşedintele Recep Tayyip Erdogan după gestul golănesc, Faruk Koca n-a stat prea mu...

DIGISPORT.RO

ECONOMIE 11:04

Patru membri Hamas au fost arestaţi în Germania şi Olanda, suspecţi...

Suspecții au complotat pentru a comite "potențiale atacuri teroriste împotriva unor instituții evreiești din Europa", a anunțat parchet...

EUROPA 11:01

Misterioasele impulsuri radio rapide din spaţiu devin din ce în ce mai ciudate. Ce...

Impulsurile radio rapide, de milisecunde, ale undelor radio în spațiu, reprezintă unul dintre cele mai persistente mistere ale...

ȘTIINȚĂ 10:57

condamnaţi la închisoare pentru şpagă

Click!

Cea mai mare dorinţă a lui Irinel Columbeanu, după ce a rămas fără bani. Cu cine vrea să îşi...

Ultima mare iubire a poetului Nichita Stănescu. „Mi-a spus «să ştii că tu o să fii nevasta mea»“

OK! Magazine

A venit Moșul! Charlene și Albert de Monaco au oferit cadouri și au postat felicitarea lor de...

Click! Pentru femei

FOTO Îmbracă-te de sărbători precum Kate Middleton! Cele mai frumoase ţinute ale Prinţesei de...

Click! Sănătate

Ce simptom la nivelul mâinilor şi picioarelor indică lipsa unei vitamine cheie?

© Toate drepturile rezervate Adevarul Holding 2023

REPERIO